

Handläggare: Britt Ståldal
Telefon: 08-508 05 178

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
2013-03-21

Underlag för budget 2014 med inriktning 2015 och 2016 Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner underlaget till budget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Marie Janemar
avdelningschef

Sammanfattning

Detta är nämndens underlag till kommunstyrelsen inför dess beredning av förslag till budget för staden åren 2014-2016. I ärendet beskrivs trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor, större avvikelser samt behov av nybyggnad, ombyggnad m.m. under kommande treårsperiod. Vidare redovisas ur ett lokalt perspektiv prioriteringar och andra synpunkter, som bedöms vara av värde för stadens översiktliga och långsiktiga planering i enlighet med de övergripande mål för staden som fastlagts av kommunfullmäktige.

Enligt stadsledningskontorets anvisningar ska budgetunderlaget vara kortfattat och övergripande. Dispositionen följer anvisningarna.

Ärendets beredning

Tjänsteutlåtandet har utarbetats inom den strategiska avdelningen i samarbete med övriga avdelningar. Ärendet har sammanställts av strategiska avdelningen i samråd med övriga avdelningar. Information har skett i förvaltningsgruppen (11:e april), pensionärsrådet (8:e april) samt rådet för funktionshinderfrågor (8:e april).

Underlag för budget 2014 med inriktning 2015 och 2016 Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

1. Kommunfullmäktiges inriktningsmål

1.1 Stockholm ska vara attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Hässelby-Vällingby är en stadsdel i förändring. Inom stadsdelsområdet sker utbyggnad av bostäder i huvudsak genom flerfamiljshus. Befolkningen beräknas på tio års sikt öka från drygt 68 000 2012 till närmare 77 000 personer 2021.

Källa :Sweco

Strategiska satsningar i punktform

- Öka tryggheten, minska ungdomskriminaliteten och öka andelen förvärvsarbete genom tre olika projektet inom ytterstadssatsningen.
- Ett visionsarbete är inlett, "Hässelby-Vällingby 2030-en framtidsvision för alla" och kommer att fortsätta och förankras under perioden
- Utveckla effektivare arbetsmetoder för att stödja personer till egen försörjning och minska bidragstiderna.
- Aktivt locka en bredare målgrupp till fritidsverksamhet för barn och unga.

- Ökad samverkan mellan förvaltningens kulturombud kring utbud av olika aktiviteter i förvaltningens verksamheter
- Återställa skötselnivån för anlagd parkmark utifrån ny budgettilldelning
- Entreprenaduppföljningar av parkskötsel, renhållning och vinterväghållning utvecklas i samband med nytt entreprenadavtal.
- Stadsdelens näringslivsråd ska utveckla sitt arbetssätt för ett tydligare samarbete med det lokala näringslivet och Stockholm Business Region AB
- En ny organisation och plan för trygghets- och säkerhetsarbete tas fram

1.2 Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Strategiska satsningar i punktform

- Utveckla individ- och verksamhetsuppföljning inom samtliga berörda verksamheter.

Förskola

- Planera för fortsatt utbyggnad i takt med att antalet förskolebarn ökar i stadsdelen
- Öka andelen förskollärare
- Fortsatt och utvecklat deltagande i olika forskningsprojekt i syfte att utveckla verksamheten samt främja förskollärrrekryteringen.
- Långsiktigt utvecklingsarbete i projektet mål- och resultatstyrning.
- Genomföra kompetenssatsningen PIM - praktisk IT och mediekompetens
- Genomföra kompetenssatsningen NTA - natur och teknik för alla

Personer med funktionsnedsättning

- Öka personalens kompetens om nya målgrupper och nya arbetsmetoder.
- Utveckla samarbetsformer och arbetssätt som underlättar för personer med funktionsnedsättning att komma ut på arbetsmarknaden.

Individ och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

- Förebyggande arbete och öppenvårdsinsatser inom barn och ungdom
- Samverkan med förskola, skola, BUP, polis mfl för att förebygga kriminalitet bl.a med Sociala insatsgrupper, SIG
- Utveckla mätmetoder för att kunna mäta effekter av utförda insatser
- Utveckla arbetet med öppenvård på hemmaplan med stöd och insatser för att motverka långvarig hemlöshet

Äldreomsorg

- Ökad möjlighet för äldre att bo kvar hemma
- Utveckla mötesplatserna för personer över 65 år och ökad samverkan med frivilligorganisationer och anhörigföreningar kring dessa.
- Kompetent omvårdnadspersonal
- Utöka anhörigstödet genom anhöriggrupper, utbildning och aktiviteter

Personal

- Utveckla det kommunikativa och coachande ledarskapet i syfte att skapa goda arbetsplatser och inspirera till lärande, utveckling och förändring.
- Sänka sjukfrånvaron med fokus på korttidssjukfrånvaron
- Fortsatt arbete samt spridning av arbetssätt utifrån ”Verksamhet och hälsa”

1.3 Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Strategiska satsningar i punktform

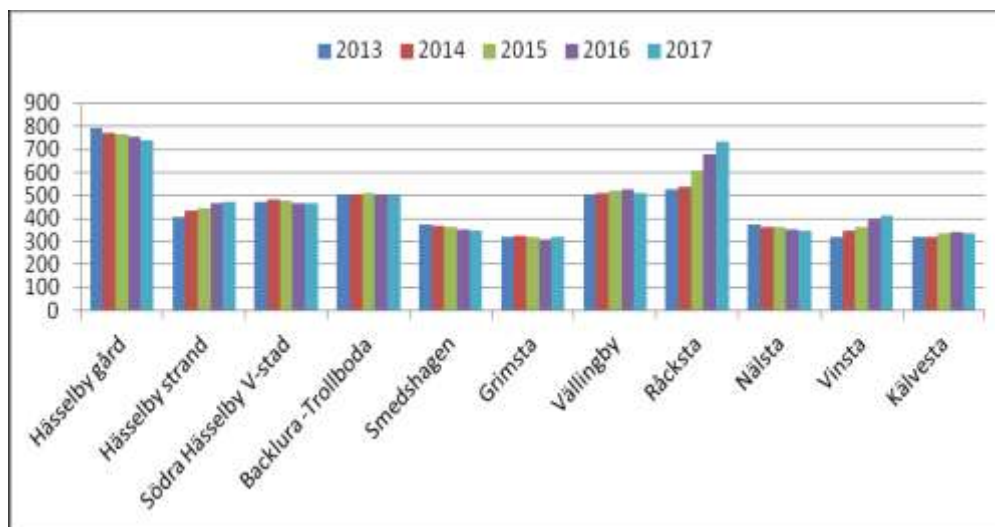
- Noggrann uppföljning av ekonomi, prestation och nyckeltalsutveckling samt prognosarbete
- Fortsatt fokus på kostnadseffektivitet för alla verksamheter gäller under planperioden och åtgärder tas fram då budgetunderskott befaras
- Utveckla effektivare lokalprocesser utifrån medborgarnas och verksamheternas behov

2. Nämndens verksamhetsområde

2.1 Förskoleverksamhet

Enligt befolkningsprognosen beräknas antalet barn i förskoleåldern öka med drygt 7 procent under planperioden.

Förväntat antal barn i åldern 1-5 år per planområde under perioden 2013-2017

Källa: Sweco

I syfte att möta det ökade behovet av fler platser, att fylla barnomsorgsgarantin samt att möta föräldrarnas önskemål om plats nära hemmet är flera nybyggnads- och utbyggnadsprojekt under planering. Det medför att i vissa geografiska områden finns en större rörlighet än i andra. Diagrammet visar att antalet barn kommer att öka framförallt i Råcksta. Nybyggnationer utifrån behovet av nya förskoleplatser sker i möjligaste mån i form av s.k. konceptförskolor. Det innebär en färdig modell, som framtagits av SISAB, för att snabbt få till nya och välfungerande förskolor. När det gäller byggnation av konceptförskolorna är det

angeläget att de kan driftsättas enligt planen. Samtidigt med nybyggnation rustar förvaltningen upp i alla planområden. Det finns ett antal äldre förskolor som är i behov av upprustning eller behöver fasas ut för att de inte lever upp till kvaliteten annat än som provisoriska lösningar.

Stadens ersättningssystem med strikt avläsning varje månad innebär att plats behöver erbjudas i större utsträckning även under sommarmånaderna. Förvaltningen följer nogsamt utvecklingen.

Antalet barn med annat modersmål än svenska ökar. Förvaltningen fortsätter avsätta medel för särskild språkutveckling utifrån en mångkulturell aspekt.

Förvaltningen fortsätter uppbyggnaden av organisationen kring den föräldrautbildning som initierats av socialförvaltningen.

Forskningsprojekt

Förvaltningens deltagande i olika forskningsprojekt är under fortsatt utveckling och är ett medvetet arbetssätt för att utveckla verksamheten utifrån vetenskaplig grund. Samtidigt är det ett sätt att främja forskollärrrekryteringen. Exempelvis fortsätter samverkansprojektet med "övningsförskolor" där ett större antal lärarstuderande samlas vid samma förskoleenhet i syfte att få en tydligare koppling mellan teori och praktik. Ett projekt kring små barns lärande och ett kring att undvika att barn hamnar i psykisk ohälsa(TUTI) kommer att pågå under perioden. Samtliga görs i samverkan med högskolor och universitet.

Mål- och resultatstyrning

Fortsatt långsiktigt utvecklingsarbete i projektet mål- och resultatstyrning i syfte att höja verksamhetens kvalitet. Arbetet fördjupas under perioden på enhetsnivå. Ett samarbete påbörjas med andra deltagande stadsdelar för ett fördjupat erfarenhetsutbyte.

Praktisk IT- och mediekompetens (PIM)

Förvaltningen har fortsatt fokus på att utveckla användandet av informations- och kommunikationsteknologi genom att avsätta medel för projektet Praktisk IT- och mediekompetens (PIM). Stadens projekt avslutas år 2014 men förvaltningen har tagit fram en plan för hur detta arbete ska fortgå och utvecklas.

Natur och teknik för alla (NTA)

Fortsatt satsning i projektet Natur och teknik för alla (NTA) tillsammans med fem andra stadsdelar i syfte att leva upp till läroplanens förtydligade mål kring utveckling och lärande när det gäller matematik, naturvetenskap och teknik.

2.2 Verksamhet för barn och unga

Fritidsverksamheten är inne i en omstrukturering där framtida organisationsform inte är fastställd, förändringar i organisationen kommer att träda i kraft hösten 2013. Stadsdelens bostadsområden skiljer sig åt men genomgående lockas pojkar i större utsträckning än flickor av den öppna verksamhetsformen som parklekar och

fritidsgårdar erbjuder. Fritidsverksamheterna måste arbeta långsiktigt med att aktivt locka en bredare målgrupp. En satsning på verksamhet för flickor, integration samt ungas språkbruk ska göras under perioden. Ungas medvetenhet om språkbrukets betydelse ska stärkas.

I samverkan med föreningslivet och andra aktörer ska aktiviteter för unga med funktionsnedsättning genomföras.

Nätverksbyggande och samverkan mellan fältassistenter uppsökande verksamhet och övriga intressenter såsom polis, skola socialtjänst, föreningsliv m.fl. är av yttersta vikt för att nå resultat.

Inom ramen för Ytterstadssatsningen kommer ett Lärande projekt att pågå under planperioden. Tillsammans med bibliotek, Jobbtorg och olika delar av förvaltningens verksamheter ska gemensamma mötesplatser skapas. Unga vuxna är en viktig målgrupp.

Innehållet i Parklekarnas verksamhet ska ses över för att bredda verksamheten och nå fler målgrupper.

2.3 Kultur och föreningsverksamhet

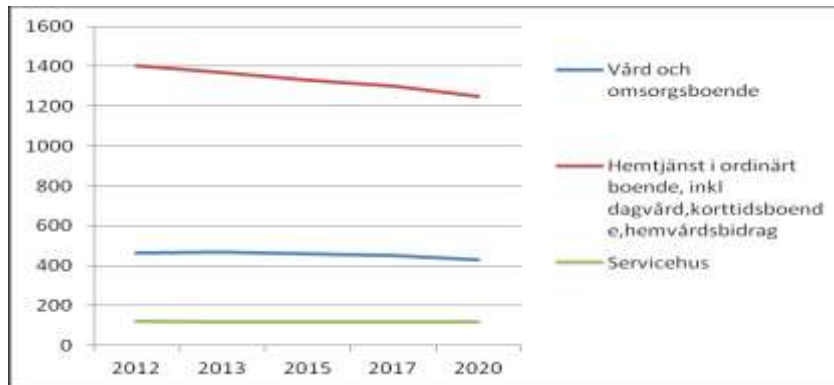
Kultur- och föreningslivet ger inspiration till ett brett lokalt medborgarengagemang som stärker känslan för stadsdelsområdet. Genom en central sammanhållande funktion av kulturombud från äldreomsorg, funktionsnedsatta, individ- och familjeomsorg och förskola ska en ökad samverkan ske kring utbud av olika aktiviteter i förvaltningens verksamheter.

Enheterna inom förskola och fritid arbetar med utgångspunkt från Stockholms kulturplan "Kultur i ögonhöjd" samt stadens mötesplats "Kulan". Utgångspunkten är en bred kultursyn som innefattar barns olika bakgrund.

2.4 Äldreomsorg

Enligt prognos från Sweco kommer antalet äldre i Hässelby-Vällingby i åldern 65-79 år att öka från år 2012 till 2020 och fortsätta att öka till 2040. Antalet äldre i åldern 80 år och uppåt kommer att minska till år 2020 för att därefter öka till 2040.

Förväntat behov av vård- och omsorgsboende respektive hemtjänst

Källa: Sweco

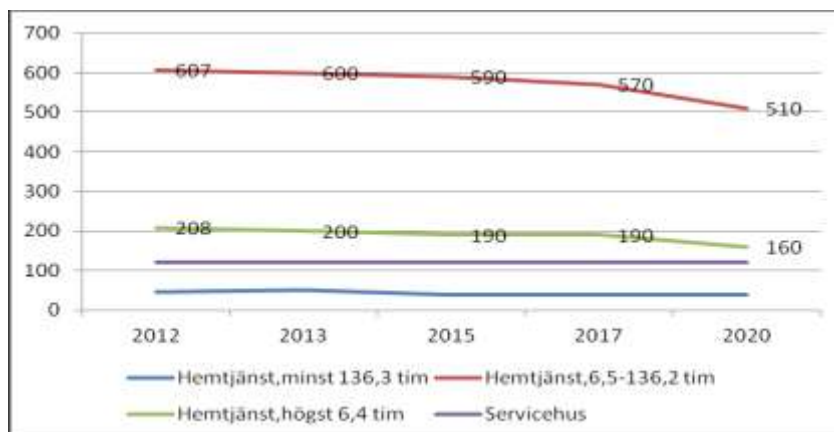
Enligt prognosen kommer antalet vårdomsorgstagare att minska de närmsta åren. Minskningen gäller alla ålderskategorier och alla former av omsorg. Om ungefär tio år förväntas antalet omsorgstagare att öka och fortsätta att öka fram till år 2040.

Hemtjänst och dagverksamhet

Det förebyggande arbetet inom äldreomsorgen är av stor vikt för kvarboende och god livskvalitet. Inom förvaltningen finns två öppna mötesplatser för personer över 65 år som erbjuder aktiviteter och social stimulans. Förvaltningen arbetar för att utöka träffpunktens samarbete med anhörigföreningar och frivilligorganisationer.

Arbetet med anhörigstöd och uppsökandeverksamhet fortsätter med utgångspunkt från de två mötesplatserna. Förvaltningens syfte är att underlätta för anhängvårdare genom att exempelvis erbjuda stöd genom anhöriggrupper, utbildning och aktiviteter.

Förväntat behov av hemtjänst, 85 år och äldre

Källa: Sweco

Förvaltningen fortsätter att arbeta för en flexibel hemtjänst när det sammanlagda antalet timmar för hemtjänsten spås minska totalt. Förvaltningen arbetar aktivt med att nå ökad kundnöjdhet genom en ökad uppföljning av beslutade insatser.

Vård- och omsorgsboende

Förvaltningen, och staden, ser ett minskat behov av boenden inom de närmsta åren. Staden planerar därför att genomföra ett flertal renoveringar och ombyggnationer av boenden i staden inom de närmsta åren.

Skolörtens servicehus är inte ändamålsenligt enligt Arbetsmiljöverkets normer och renovering, alternativt ombyggnad, kommer att påbörjas under 2016. Genomförandet planeras med att en internevakuering av de boende påbörjas under 2015.

En översyn av lokalerna på bottenplanet på Hässelgården pågår i samverkan med Micasa. Förvaltningen har framfört önskemål om en gruppboende för personer med funktionsnedsättning, en mötesplats för äldre och en lokal för kommunal hemtjänst.

Korttidsboende

Behovet av korttidsboende bedöms varken öka eller minska men däremot kan det finnas behov av utveckling av innehållet. Förvaltningen kommer tillsammans med Bromma stadsdelsförvaltning att se över möjligheten att gemensamt inrätta ett korttidsboende för avlastning för anhöriga som vårdar en närstående med demenssjukdom.

2.5 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Utbyggnad av bostäder

Under de kommande åren beräknas behovet av ytterligare grupp- och servicebostäder öka. Nya grupp- och servicebostäder behövs dels för att tillgodose aktuella behov och dels som ersättning för bostäder som inte uppfyller Socialstyrelsens krav.

Det finns behov av gruppboende för personer under 65 år med förvärvad hjärnskada.

En målgrupp som ökar är personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Stockholm –en stad för alla

Målen och aktiviteter i ”Stockholm –en stad för alla”, Stadens Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning som gäller t.o.m. 2015 ska genomsyra samtliga verksamheter. Ett utvecklingsområde är samarbetsformer och arbetssätt som underlättar för personer med funktionsnedsättning att komma ut på arbetsmarknaden. Förvaltningen deltar i ett ESF-projekt som drivs av Försäkringskassan i samverkan med stadsdelsförvaltningar och arbetsförmedling, vilket pågår under planperioden. Målsättningen är att unga vuxna personer med funktionsnedsättning får stöd i att komma ut på arbetsmarknaden och inte blir hänvisade till daglig verksamhet.

I funktionshinder inspektörens årsrapport 2012 framkommer att personer med funktionsnedsättning, deras företrädare och anhöriga upplever svårigheter i

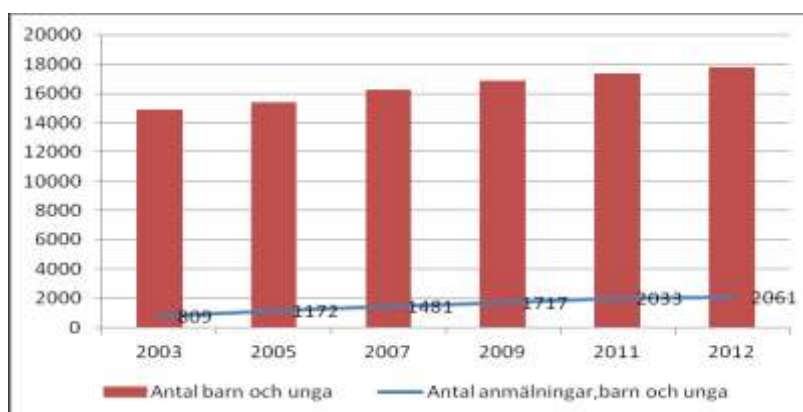
kontakten med staden. Ett utvecklingsområde är att den enskilde enkelt ska komma i kontakt med förvaltningen. Den enskilde ska erbjudas stöd i att göra egna val av utförare. Former för uppföljning ska utvecklas.

2.6 Individ och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Barn-och unga

Befolkningsutvecklingen i stadsdelen innebär att andelen barn och ungdomar kommer att öka med ca 2000, vilket motsvarar ca 12 procent. Därmed förväntas antalet anmälningar fortsätta att öka under planperioden.

Totalt antal barn och unga samt antalet anmälningar

De mest frekventa anmälningsorsakerna i åldersgruppen 0- 12 år är familjevåld och fysiska övergrepp mot barn. När det gäller tonåringar är kriminalitet den vanligaste anmälningsorsak.

Förvaltningen ser ett ökat behov av kvinnofridsarbete då antalet personer som söker skydd och stöd ökar.

För att möta den ökande andelen barn och ungdomar i stadsdelen är förebyggande arbete och öppenvårdsinsatser i olika former angeläget i syfte att ge individuellt stöd på hemmaplan och i närmiljön. Skolsamverkan pågår idag på ett bra sätt men samverkan behöver utvecklas med friskolorna och gymnasieskolan.

Den allvarliga kriminaliteten bland ungdomar i stadsdelen kräver ett nära samarbete med framförallt skola och polis. Arbetet med Sociala insatsgrupper SIG pågår och kommer att vidareutvecklas under de kommande åren, bl.a. genom extra medel från arbete med ytterstadsutvecklingen.

Ett gemensamt utvecklingsområde är att ta fram mätmetoder för att mäta effekter av utförda insatser.

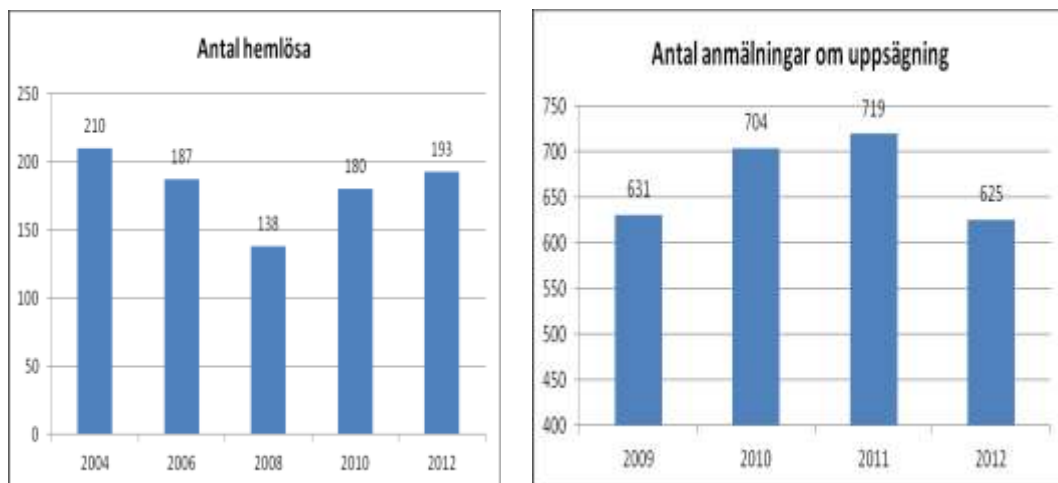
Vuxna inkl. socialpsykiatri

I stadsdelen bor ett stort antal personer som har behov av omfattande stöd inom förvaltningens socialpsykiatriska verksamheter och missbruksvård. Drygt 300

personer är aktuella för stöd när det gäller missbruk eller annan utsatthet. Andelen unga personer ökar och under 2012 utgjorde unga personer i åldern 18-25 år 34 % av totala antalet nya ärenden.

Utöver missbruk är bostadsproblem/ hemlöshet ett område som ökar. Landstingets beroendevård är samlokaliserad med förvaltningens vuxenhet vilket innebär fördelar för den enskilde med närhet till kommunen och landstingets resurser i samma lokaler.

Drygt 350 personer är aktuella för insatser inom socialpsykiatri. Flertalet av dessa personer är i åldern 45 år och äldre. Det är viktigt med nära och lättillgängliga psykiatriska mottagningar vilket idag inte fungerar på ett optimalt sätt då den psykiatriska mottagningen är lokaliserad till Alvik. Förvaltningen ser ett ökat behov av socialpsykiatri insatser. Antalet personer som söker stöd, framförallt personer med neuropsykiatrisk problematik, ökar.

Uppsökande arbete och stöd i boendet är väsentligt för att den enskilde ska kunna behålla sin bostad. Förvaltningens pågående projekt för att minska långvarig hemlöshet visar på goda resultat och minskade kostnader för tillfälligt boende.

De strategiska frågorna är att utveckla arbetet med öppenvård på hemmaplan med stöd och insatser för att motverka långvarig hemlöshet. Samverkan med landstingets psykiatri och missbruksvård är av stor betydelse för att ge den enskilde det individuella stöd som behövs.

2.7 Stadsmiljöverksamhet

Hässelby-Vällingby är en av de stadsdelsområden som har mest kvm anlagd parkmark inom staden. Stadsdelsnämnden förvaltar dessutom en stor del av Grimsta naturreservat med dess natur-, kultur- och friluftsvärden som till exempel ängsmarker, ekbackar, motionsspår och två av stadsdelsområdets fyra strandbad, Kanaanbadet och Maltesholmsbadet. Övriga två strandbad är Hässelby allmänna bad och Lövestabadet. Naturreservatet har en skötselplan som ska följas, Miljöförvaltningen utövar en årlig tillsyn för att följa upp genomförda

skötselåtgärder inom reservatet. Vid stadsdelsområdets 50 lekplatser, varav 8 är bemannade parklekar, utförs årligen en säkerhetsbesiktning av en auktoriserad besiktningsman.

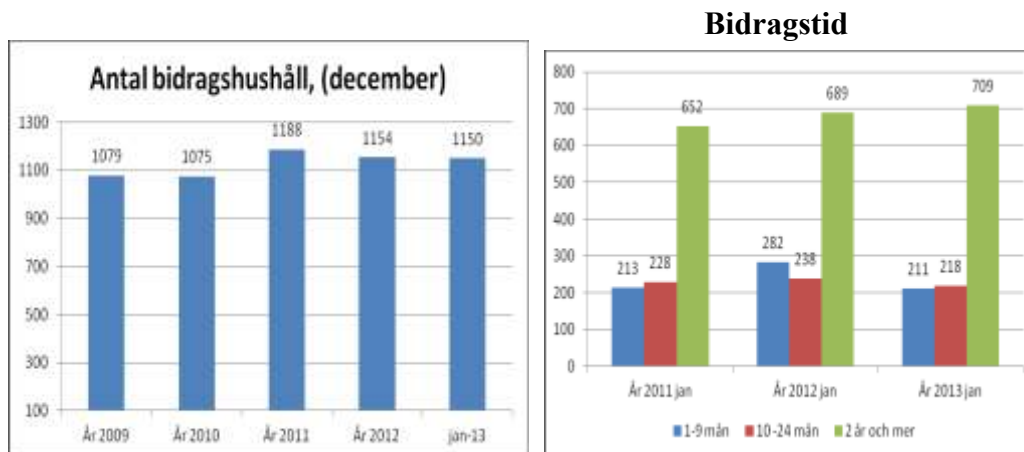
Med anledning av ökad budgettilldelning enligt de nya fördelningsnycklarna kommer fokus beträffande parkskötseln vara att återställa den anlagda parkmarken till en godtagbar skötselnivå.

Två lekplatser kommer att tillgänglighetsanpassas under året. Nästa lekplats blir en helt nyanlagd rörelseinspirerad lekplats, den utformas så att alla anlagda lektytor kan nås via en asfalterad slinga samt att underlaget under lekutrustningen tillgänglighetsanpassas. Lekplatsen Ripvidet kommer att rustas upp så att vissa utvalda platser är tillgänglighetsanpassade exempelvis den stora kompisgungan.

Under våren 2013 genomförs en ny upphandling för parkskötsel, renhållning och vinterväghållning för stadsdelsområdet. Den nya entreprenaden påbörjas i september och kommer att ställa andra krav på entreprenören genom att de själva ska avgöra hur många gånger exempelvis papperskorgar ska tömmas eller gräsklippning ska utföras för att området ska ge ett snyggt och rent intryck. Detta kommer innebära att förvaltningen kommer att lägga mer tid på entreprenaduppföljning.

2.8 Ekonomiskt bistånd

Antalet hushåll som beviljas försörjningsstöd har minskat något under det sista året men ligger trots detta på en hög nivå.

Källa :Sweco

Arbetslöshet är den största orsaken till försörjningsstöd. Andelen unga personer i ålders 18-24 år som uppbär försörjningsstöd utgör 11 % av totala antalet hushåll i januari 2013.

De strategiska frågorna för stadsdelen är att utveckla effektiva arbetsmetoder för att stödja personer till egen försörjning och minska bidragstiden. Utvecklingen måste ske dels i socialsekreterarnas möte med den enskilde där fokus ligger på

individuella handlingsplaner med systematisk uppföljning. Samverkan med Jobbtorg, arbetsförmedling och försäkringskassan är av stor betydelse för att personer ska bli självförsörjande.

2.9 Arbetsmarknadsåtgärder

Behovet av arbetsträning och arbetsprövning bedöms vara fortsatt högt under de närmaste åren. En viktig del är att öka genomströmningen av de personer som får arbetsmarknadsåtgärder så att fler personer kan gå vidare till Jobbtorg eller insatser från arbetsförmedlingen. Ett väl utvecklat samarbete med Jobbtorg, arbetsförmedlingen och försäkringskassan är av strategisk betydelse för att personer ska kunna vidare till försörjning på egen hand. Förvaltningen har 25 platser för OSA (offentligt skyddat arbete) som finansieras av statsbidrag.

2.10 Övrigt

Ledarskap

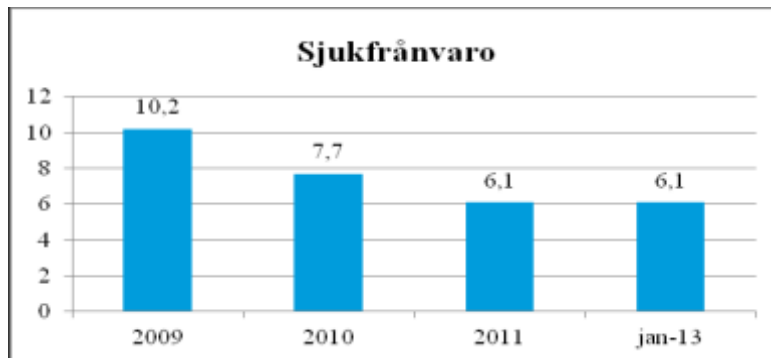
Antalet tillsvidareanställda i stadsdelsförvaltningen var i mars 2013 1437 stycken. Av dessa har 53 personer en chefsbefattning. Kvoten kvinnliga chefer ökade under året och är nu 1.0. Även andelen utrikesfödda chefer ökade något och är nu 0.46. Målsättningen är att kvoten ska fortsätta att öka under den kommande perioden. Sju chefer är över 62 år.

Under 2013 startar ett chefs- och ledarutvecklingsprogram riktat till förvaltningens enhetschefer. Målet med utbildningen är utveckla det kommunikativa och coachande ledarskapet i syfte att skapa goda arbetsplatser och inspirera till lärande, utveckling och förändring. Utbildningen omfattar 11 dagar under 2013 och 2014. Områden som utbildningen ska fokusera på är; utövande och samarbete, kommunikativt ledarskap, coachande ledarskap, leda i förändring, ledarskap och medarbetarskap.

Förvaltningen kommer även fortsätta att satsa på rektorsutbildning för sina förskolechefer. För nya chefer är det ett krav att man ska genomgå den statliga rektorsutbildningen och uppskattningen är att under den kommande perioden kommer hela tiden cirka 5-6 chefer att gå utbildningen.

Hälsa och sjukfrånvaro

Efter att ha minskat stadigt under flera år, har sjukfrånvaron i princip legat stilla under år 2012.

Korttidssjukfrånvaron upp till 14 dagar har ökat något och den totala sjukfrånvaron inom verksamheterna individ och familj och funktionsnedsatta har öka samtidigt som den fortsatt att minska inom äldreomsorgen. Förväntningen är att förvaltningens sjukfrånvaro kommer att sjunka men i mycket långsammare takt än tidigare.

Arbetet med att främja hälsa och minska sjukfrånvaron har självklart fortsatt hög prioritet. Det kommande arbetet syftar framför allt till att stärka det hälsofrämjande perspektivet och det systematiska arbetsmiljöarbetet och försöka ta fasta på friskfaktorer på arbetsplatsen. Särskild fokus kommer att ligga på att fånga upp och arbeta med korttidsfrånvaron samt att utreda orsaker till och arbeta med åtgärder för de verksamheter där sjukfrånvaron ökat. En viktig del är att arbeta med att ”komma åt” den höga personalomsättningen inom vissa verksamheter. Det inarbetade, systematiska arbetet med uppföljning av sjukfrånvaron enligt särskild mall fortsätter liksom samarbetet med företagshälsovården som strategisk partner. Arbetssättet i verksamhet och hälsa ska spridas vidare till fler enheter och förhoppningen är att dessa enheter ska få samma goda resultat i form av sänkt sjukfrånvaro som de enheter som ingått i projektet har haft.

Under 2013 kommer en ny friskvårdspolicy tas fram samtidigt som satsningen på hälsocoacher och friskvård i form av eget gym och dagliga gympapass fortsätter.

Medarbetarnas kompetens och behov av omställning

Såväl andelen tillsvidareanställda som andelen heltidsanställda har ökat något under 2013.

Fullmäktiges mål att erbjuda heltidstjänster är en prioriterad fråga samtidigt som förvaltningen har en övertalighet inom äldreomsorgen.

Det finns ett fortsatt behov av omfattande nyrekryteringar av förskollärare, såväl utbyggnaden som andelen förväntade pensionsavgångar ligger till grund för detta. Behovet av att öka andelen förskollärare är stort och förvaltningen gör olika satsningar för att nå uppsatta mål. Satsningen i att erbjuda förutsättningar för vidareutbildning fortgår, bland annat genom utbildning på magisternivå eller att erbjuda befintliga barnskötare vidareutbildning till förskollärare. Utbildning är ett sätt att locka kompetenta medarbetare till stadsdelen och ett sätt att höja kompetensen i verksamheten.

Den ökade andelen barn med annat modersmål bidrar till att det läggs större fokus på medarbetarnas språkliga kompetens samt att den mångkulturella aspekten uppmärksammas vid rekrytering.

Förvaltningen erbjuder utifrån läroplanens förtydligade mål kring utveckling och lärande när det gäller matematik, naturvetenskap och teknik möjlighet att bli NTA utbildare. Utbildarna har en aktiv roll i att vidareutbilda förskollärare och barnskötare i naturvetenskapliga teman samt att säkerställa att det här arbetet fortgår i verksamheten.

På grund av minskat antal boende på Koppargården har förvaltningen en förväntad övertalighet av cirka 50 vårdbiträden och undersköterskor under 2013. För närvarande pågår ett arbete med att hitta alternativa lösningar för att minska andelen övertaliga. Bl. a. undersöks intresset för utbildning till barnskötare.

Utbildningen av omvårdnadspersonal fortsätter både vad gäller grundutbildning till vårdbiträde som på utbildning till undersköterskekompetens. Kompetensbaserad rekrytering tillämpas vid nyanställning.

Inom området personer med funktionsnedsättning kommer fokus under planperioden vara att öka personalens kompetens om olika målgrupper och arbetsmetoder.

Personalövertagande

Avtalet med förvaltningens fritidsverksamhet, som idag drivs på entreprenad, upphör från och med september 2013. Stadsdelsnämnden har beslutat att parkleksverksamheten och fältassistenterna då ska drivas i kommunal regi. I och med detta kommer ett trettiotal personer att erbjudas att övergå till kommunal regi.

Ytterstadsutvecklingen

Kommunstyrelsen beviljade i mars 2013 medel från ytterstadsutvecklingen till tre stycken utvecklingsprojekt främst riktad till Hässelbygård och området kring Solursparken. Målsättningen med projekten är att öka tryggheten i området, minska ungdomskriminaliteten och minska andelen som är beroende av försörjningsstöd och därmed öka andelen förvärvsarbete i områdena.

Ett visionsarbete är inlett och projekt har startats i två av de mest utsatta områdena. Arbetet bedöms som ett långsiktigt arbete innan bestående resultat kan ses. Utvecklingsinsatser kommer att sättas i gång flera stadsdelar, bl. a. Grimsta och Smedshagen, och planeras ske i samverkan med Utbildningsförvaltning, Kulturförvaltning och Idrottsförvaltning. Fokus kommer även här att ligga på att skapa en ökad trygghet i områdena, minska antalet försörjningsstödstagare/ öka förvärvsfrekvensen och minska andelen ungdomar med kriminalitet.

Förvaltningen kommer under planperioden söka ytterligare projektmedel från ytterstadsutvecklingen för bl. a. trygghetsarbete i Smedshagen och Grimsta.

Samverkan med näringslivet

I Stockholms översiktsplan "Promenadstaden" har Vällingby tillsammans med 8 andra områden i ytterstaden utsetts till en av "stadens tyngdpunkter". Syftet är att skapa en bättre balans mellan stadens delar, med utveckling av täta och innehållrika tyngdpunkter i ytterstaden där nya etableringsförutsättningar kan skapas för företag och verksamheter. Under planperioden kommer stadsdelens näringslivsråds arbetssätt att utvecklas för ett tydligare samarbete med det lokala näringslivet och Stockholms Business Region AB.

Trygghet-och säkerhet

I stadens nya program "Trygghets- och säkerhetsprogrammet år 2013–2016" framgår att arbetet med trygghets- och säkerhetsfrågor ska ske samordnat och vara målinriktat. Förvaltningen har inlett ett arbete med att ta fram en organisation och plan för trygghets- och säkerhetsarbete med utgångspunkt från det nya stadsövergripande programmet som ska förankras och genomföras under planperioden.

3. Sammanfattande ekonomisk analys

Kommunfullmäktiges plan ger Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning en minskad budget 2014-2016. Kostnadsökningar till följd av löneavtal, hyresökningar med mera beräknas därför behöva täckas av ytterligare effektiviseringar i verksamheten. Enligt plan (exklusive prestationsförändringar):

Anslag (mnkr)	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015	Plan 2016
Kostnader(+)	1 613,3	1 612,8	1 612,5	1 612,5
Drift och underhåll	1 610,0	1 609,5	1 609,2	1 609,2
Avskrivningar	2,2	2,2	2,2	2,2
Internräntor	1,1	1,1	1,1	1,1
Intäkter(-)	-44,6	-44,6	-44,6	-44,6
Stadsdelsnämnd netto	1 568,7	1 568,2	1 567,9	1 567,9
Förändring		-0,5	-0,3	0,0
Befolkning (USK)	69 405	70 672	72 391	74 127
Nettokostnad per invånare, kr	22 602	22 190	21 659	21 152

Arbetet med att nå en ekonomi i balans med budget sker löpande med stöd av noggrann uppföljning av ekonomi, prestationer och nyckeltalsutveckling. Fortsatt fokus på kostnadseffektivitet för alla verksamheter gäller under planperioden och åtgärder tas fram då budgetunderskott befaras. Detta arbete har intensifierats under 2013 med bland annat nya modeller för uppföljning och processer för omedelbara åtgärder vid indikationer att befintliga åtgärder inte räcker till. För att ytterligare stärka styrningen och uppföljningen kommer samverkansformerna mellan de stödfunktioner som arbetar mot samma verksamhetsområde att fortsätta att utvecklas.

Ersättningen till utförarna bestäms i allt större utsträckning av kommunfullmäktige. I det arbete som utförs av förvaltningen ligger stort fokus på att biståndsbedömningen följer lagar och riktlinjer. Nya arbetssätt och arbetsinstrument införs för att stödja biståndshandläggare i detta arbete.

3.1 Drift

Ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsåtgärder och flyktingmottagning

Antalet hushåll som beviljas försörjningsstöd har minskat något under det senaste året men ligger fortfarande på en hög nivå. Utvecklad samverkan med Jobbtorg, arbetsförmedling och försäkringskassan är av strategisk betydelse för att minska behovet av försörjningsstöd och öka antalet självförsörjande.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Kostnaderna för grupp- och servicebostäder hos enskilt drivna utförare som inte anslutit sig till stadens LOV-avtal överstiger betydligt ersättningsnivån. Förvaltningen arbetar målmedvetet för att minska kostnaderna och de åtgärder som pågår är bl.a. förhandling med enskilda vårdgivare om minskade vårddygnspriser.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen har lyckats vända trenden avseende kostnadsutvecklingen men fortsatt arbete pågår för att nå budgetbalans. Störst utmaning finns inom socialpsykiatri och kvinnofrid. Förvaltningen ser en ökad problematik inom kvinnofridsarbetet med fler personer söker skydd och stöd.

Äldreomsorg

Förvaltningen ser att en prognos med färre äldre 80-89 år men fler äldre 90+ innebär minskat behov av servicehus och ökade behov av demensplatser. För att denna utveckling inte skall få negativa effekter krävs det att de olika verksamheternas omfattning kontinuerligt anpassas för att matcha de ändrade behoven.

Stadsmiljöverksamhet

Stadsmiljöverksamhet fick under perioden 2007-2011 ett minskat budgetutrymme som justerades upp något 2012 och har fått ett välbehövligt tillskott 2013 vilket möjliggör en höjning av ambitionsnivån inom parkskötsel, strandbad och naturreservat utöver renhållning och trygghetsskapande åtgärder som prioriterades då budgetutrymmet minskade.

Förskola

Upprustning av de många äldre förskolorna medför ökade kostnader. Lokalkostnaderna kommer även på sikt att öka till följd av att utbyggnad och

nybyggnationer medför dyrare lokaler. Andelen barn med behov av särskilt stöd fortsätter att öka.

Personal och administration

Arbetet med att sänka sjukfrånvaron kommer att fortsätta. En fortsatt effektivisering av administrationen sker.

3.2 Investeringar

Parkinvesteringar 2014-2016.

Ådalens plaskdamm.

För att klara ställda krav på vattenkvalitet för plaskdammen ska en upprustning av anläggningen genomföras. Kostnad 4,5 mnkr och färdigställt år 2015.

Uppdatering av den lokala parkplanen.

Kommunfullmäktige har beslutat att varje stadsdelsnämnd ska ha aktuella parkplaner som upprättas i dialog med medborgarna. Nuvarande parkplan behöver revideras för att kunna möta den exploatering och stadsmiljöutveckling som pågår i Hässelby-Vällingby. Kostnaden är beräknad till 1 mnkr och är planerad till år 2014.

Parkleken Guldet.

Parkleken ligger i Grimsta som är ett mångkulturellt område med stor inflyttning. Lekplatsen behöver utvecklas för att kunna svara upp till de behov som finns hos barn, ungdomar och vuxna i området. Projektet planeras pågå under planperioden men färdigställs tidigast år 2017 till en totalkostnad av 7 mnkr.

Solursparken.

Syftet är att skapa en tryggare miljö genom att locka fler invånare att använda parken. Projektet inkluderar framtagande av gestaltungsprogram som ska beakta tillgänglighet och aktiviteter som tilltalar olika åldersgrupper.

Under planperioden söker nämnden investeringsmedel för följande projekt i prioriterad ordning. Kompletterande underlag per investeringsobjekt har lämnats i särskild ordning till Trafikkontoret. Samråd har skett med Trafikkontoret.

Projekt/År (mnkr)	2014	2015	2016
Ådalens plaskdamm	2,2	2,3	
Uppdatering lokala parkplanen	1		
Parkleken Guldet		0,5	3,5
Solursparken		0,5	3

3.3 Betydande projekt som inte är investeringar

Inte aktuellt.

4. Övriga redovisningar

Avgifter och taxor

Förvaltningens verksamheter tar inte ut någon avgift eller taxa utöver de som fastställs av KF.

5. Lokalförsörjningsplan

Till följd av ett långsiktigt bostadsbyggande som sker i hög takt pågår ca 30 exploateringsprojekt inom stadsdelsområdet. Befolkningsökningen fram till år 2018 beräknas bli ca 5 000 invånare. Prognosen för stadsdelsområdet:

År	2014	2015	2016
Folkmängd prognos	70672	72391	74127

Samlad bedömning av nämndens nuvarande lokaler, i relation till behov.

Det föreligger idag ett underskott på förskoleplatser i stadsdelarna Råcksta, Vällingby, Grimsta, Hässelby Gård och Hässelby Strand. När det gäller äldreomsorgen så föreligger det idag ett överskott på platser. I övriga verksamheter råder det idag inom stadsdelsnämndens ansvarsområde i stort sett balans mellan tillgång och efterfrågan.

Samlad bedömning av förändringar i lokalbehov med hänsyn till befolkningsutvecklingen.

Tidvis uppstår underkapacitet för förskoleplatser i expansiva områden eftersom processerna för att ta fram nya lokaler är tidskrävande. Samarbetet med SISAB har effektiviserats för att påskynda processerna. Inhyrningen av försöks-, stöd- och träningslägenheter kommer att öka något på grund av den ökade inflyttningen. Inom äldreomsorgen väntas minskade behov under treårsperioden.

Sammanfattning av planerade förändringar i lokalbestånd och strategi.

Förskolelokalerna behöver utökas för att klara ökade behov. Arbetet med att tillgodose servicebehov i form av förskoleplatser fortgår. Planen är att det främst ska ske genom nybyggnad och i viss mån tillbyggnad av förskolor. En fördel med nybyggnad är att mindre förskolor i dåligt skick kan rivas, idag är ca 25 % av förskolelokalerna i behov av upprustning för att bättre anpassas till nuvarande lokalkrav för verksamheten.

Omständigheter som hindrar ett effektivt och rationellt lokalutnyttjande.

Det pågår underhållsarbeten inom Skolörtens äldreboende. Förvaltningen besiktar själv lägenheterna för att korta tiderna som lägenheterna står tomma inför underhåll. I övrigt har genomförda rationaliseringar de senaste åren lett till att lokalutnyttjandet är effektivt inom de flesta verksamheter.

Långsiktig och översiktlig bedömning av lokalkostnadernas utveckling över tiden.

Den beräknade ökningen med ca 5000 invånare till år 2018 innebär att lokalkostnaderna kommer att öka i paritet med inflyttningen och i relation till eventuell privatisering av verksamheterna detta kommer att ställa krav på fortsatt effektivisering av lokalerna.

5.1 Inledning

Förskola

För att möta det ökade trycket på att få fram nya förskoleplatser p.g.a. bostadsutbyggnaden föreligger behov av ytterligare förskolelokaler i stadsdelarna Råcksta, Vällingby, Grimsta Hässelby Gård och Hässelby Strand. Nybyggnation av förskolor ger möjlighet att slå ihop mindre förskolor och avveckla lokaler som är i sämre skick.

Socialpsykiatri

För lokaler och lägenheter för psykisk funktionsnedsättning råder balans mellan tillgång och efterfrågan. Behovet väntas dock öka i takt med befolkningsökningen.

Funktionsnedsättning

Obalans mellan tillgång och efterfrågan råder i staden som helhet när det gäller lägenheter för personer med funktionsnedsättning. Efterfrågan är större än tillgången och behoven väntas öka i takt med befolkningsökningen.

Administration

Lokalerna på Hässelby Torg 20-22 m.fl. utnyttjas fullt ut för administration och olika verksamheter. Lokaleffektiviseringar, omstruktureringar samt uppgraderingar av lokalfunktioner pågår, exempelvis beträffande besöksrum, konferens- samt lunchrum. Lokaleffektivisering av de administrativa lokalerna på plan 3 kommer att genomföras under 2013 vilket kommer att ge en effektivisering av lokalutnyttjande med 10 %.

Övriga lokaler

När det gäller övriga lokaler är uppfattningen att behov och efterfrågan är i balans.

5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av andra faktorer som förändrar behovet av lokaler

Förskola

Stadsdelsområdets förskoleverksamhet kan i dag tillhandahålla totalt 4097 platser. Då inräknas både allmän förskola, familjedaghem och enskilt drivna förskolor. Befolkningsprognosen för antalet 1-5-åringar i befolkningen är 5133 individer år 2016.

Socialpsykiatri

Befolkningsökningen innebär att behoven av insatser ökar i motsvarande grad.

Funktionsnedsättning

Befolkningsprognosen visar på ett ökat antal invånare vilket i motsvarande grad bedöms öka antalet personer som behöver olika former av boenden.

Äldreomsorg

Enligt prognoserna kommer antalet äldre i Hässelby-Vällingby i åldern 65-79 att öka de närmaste åren medan antalet äldre 80-89 år minskar under samma tid. Antalet 90 + ökar enligt prognosen med 95 personer fram till 2015. I och med att det förväntas en minskning av antalet äldre i åldersklassen 80 och äldre påverkas volymen av framtida omsorgsbehov.

Administration

Det kan antas att personalen för vissa verksamheter i de stadsdelsgemensamma lokalerna ökar i paritet med befolkningsökningen, eftersom verksamheten riktas mot medborgarna.

Övriga lokaler

Med anledning av att befolkningen ökar kan det bli aktuellt att inrätta ytterligare verksamhetslokaler.

5.3 Kapacitet

Förskola

Förvaltningen har idag 51 förskolor i drift om totalt 30176 kvm lokaler med totalt 4097 platser. Kapacitetsutnyttjandet är idag c:a 100 %.

Socialpsykiatri

Det totala antalet platser i boenden och lägenheter är c:a 136 st i socialtjänsten och 51 i socialpsykiatri och samtliga dessa platser utnyttjas vilket ger ett kapacitetsutnyttjande om 100 %. Ca 300 kvm lokaler disponeras för Familjecenter, Öppenvårdsenhet, Ungdomsmottagning och Hemvårdslokal samt för arbetsträningsverksamhet. Ungdomsmottagningen hyrs i samverkan med Bromma stadsdelsnämnd och Landstinget. Hässelby-Vällingby står för 25 % av lokalkostnaden, ca 100 tkr/år. Vuxenenheten disponerar c:a 7 019 kvm fördelat på 136 lägenheter för jour-, försöks-, och träningslägenheter. Vuxenenheten disponerar även en lokal om 92 kvm för öppen verksamhet för missbrukare. Inom socialpsykiatri disponeras 850 kvm lokaler för sysselsättning och fritid m.m.

Funktionsnedsättning

Antalet platser i boenden och lägenheter är 75 och samtliga utnyttjas vilket ger ett kapacitetsutnyttjande om 100 %. För olika slag av boenden disponeras 5 753 kvm samt 2 157 kvm för daglig verksamhet, totalt 7 910 kvm. Ytterligare 6 lgh med en gemensamhetslokal tillkommer under våren 2013.

Äldreomsorg

Antalet platser i äldreboendena har följande fördelning:

Hässelgården 45 platser, Skolörten 132 servicehuslägenheter, Skolörtens gruppboende 48 lägenheter och Koppargården 154 platser. Inflyttning av Liviagården är klar, 29 platser. Skolörtens servicehus har ca 5 tomma lgh. Lokaler

för äldreomsorg omfattar sjukhem, gruppboenden, ålderdomshem, servicehus, dagverksamhet och lokaler för hemtjänstpersonal.

Administration

Stadsdelsförvaltningens huvudkontor rymmer inte bara administration utan även en hel del verksamheter. Lokalerna omfattar ca 300 arbetsplatser på ca 7000 kvm, ca 23 kvm per arbetsplats. Förvaltningens administration använder en begränsad del av dessa lokaler, verksamheterna använder huvuddelen.

5.4 Förändringar i lokalbeståndet

Förskola

För att anpassa lokalbeståndet i proportion till befolkningsökningen behövs ytterligare ca 350 förskoleplatser till och med 2016. De befintliga förskolelokalerna är i behov av renovering och uppgradering när det gäller standard, verksamhetsanpassning, utvändig miljö m.m. Flertalet lokaler är ca 25 år eller äldre, det innebär att bl.a. värmesystemen har brister och att ventilationsinstallationer samt kök inte följer dagens krav och regler. Äldre förskolor med stort underhållsbehov, otidsenliga planlösningar m.m. bör fasas ut och ersättas med nya förskolor. Flera projekt pågår för att täcka behoven av förskoleplatser. Uppgifter om tillkommande platser är preliminära. Definitiva kapacitetstal kommer att anges i respektive förhyrningsärende, inriktnings- och genomförandebeslut.

Snödroppen, Snödroppsgränd 27/Snärvindevägen: Stadsdelsnämnden har fått godkänt för genomförande av Kommunstyrelsens ekonomiutskott. Inväntar pågående detaljplanearbete. Förskolan ska ersätta nuvarande förskola på Drivbänksvägen 1 invid Åkermyntans centrum.

Hallen 1, Maltesholmsvägen 157: Produktion pågår. Beräknas stå klar i november 2013.

Håsjögränd, invid Tabulatorn 2: Sdf och SISAB söker just nu bygglov för en förskolepaviljong på 5 avdelningar.

Tabulatorn 2, Håsjögränd: Produktion av den nya "framtidens förskola" påbörjad. Beräknas vara klar till årsskiftet 2013-2014.

Zinket 2 (Invid Grimsta skolan), Kanngjutargränd: Stadsdelsnämnden har fått godkänt för genomförande av Kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Jämtlandsgatan 118, Ritstiftet: Ett inriktningsärende ska skrivas avseende rivning av befintlig förskola på 2 avd och uppförande av en ny förskola med 5 avd.

Åkerbrodden 1, Blomsterkungsvägen 235: Stadsdelsnämnden har fått godkänt för genomförande av Kommunstyrelsens ekonomiutskott, ska ersätta paviljongen på Lingonrisgränd 3.

Vällingby Parkstad: Sveafastigheter planerar tillsammans med privat entreprenör en förskola. Detaljplanen medger ca 1800 kvm i befintliga lokaler för skoländamål inom området.

Socialpsykiatri

Lokalbeståndet bedöms öka på lång sikt i proportion till befolkningsökningen.

Förvaltningen söker aktivt lämpliga tomter för byggnation av nya omsorgslägenheter. Diskussion har inletts med Micasa kring en tomt i kvarteret Fästmanssoffan i Nälsta.

Funktionsnedsättning

Antalet lägenheter behöver på sikt utökas. Uppgifter om kostnader anges i respektive förhyrningsärende, inriktnings- och genomförandebeslut.

Vattenfall 2: I det planerade bostadsområdet i Råcksta har avdelningen begärt 10 servicelägenheter och 1 för personal. Inflyttning beräknas tidigast till 2013.

Äldreomsorg

Förvaltningens planerade inflyttning av Liviagården till Koppargården är klar.

Administration och verksamheter

Pågående förändringar i lokalerna p.g.a. organisatoriska förändringar.

Övriga lokaler

Begränsade förändringar.

5.5 Kostnadsutveckling

Förskola

Förvaltningen bedömer att de totala kostnaderna för förskolelokalerna kommer att öka på grund av befolkningsökningen. Förvaltningen planerar utöver detta att tillsammans med SISAB modernisera ett antal objekt vilket också bidrar till ökade hyreskostnader under perioden. För år 2013 beräknas de samlade hyreskostnaderna bli 40,1 mnkr.

Socialpsykiatri

Förvaltningen bedömer att kostnaderna för lokalbeståndet när det gäller lägenheter ökar i proportion till befolkningsökningen.

Funktionsnedsättning

Förvaltningen bedömer att kostnadsförändringen för lokalbeståndet ökar i proportion till befolkningsökningen.

Äldreomsorg

Under förutsättning att planerna följs kommer kostnaderna på sikt att minska.

Administration

Förvaltningen ska öka effektiviteten i lokalerna för att möta de eventuella behov som uppstår på grund av befolkningsökningen.

Övriga

Övriga lokaler utgör ca 3 226 kvm och utgörs av parklekar och fritidsgårdar. Förvaltningen väntar inga större förändringar för övriga lokaler. Hyrorna för parklekar och fritidsgårdar är fr.o.m. januari 2012 ca 3,3 mnkr.

5.6 Effektiviseringsmöjligheter

Förvaltningen fortsätter inventeringen av lokalbehov för att matcha efterfrågan med för verksamheterna lämpliga lokaler. Förvaltningen intensifierar arbetet med stadens lokaladministrativa program (LOIS) för att skapa en helhetsbild av nuvarande lokalbestånd och därmed öka möjligheterna att effektivisera lokalanvändningen.

Lokalerna på Hässelby Torg 20-22 m.fl. utnyttjas fullt ut för administration och olika verksamheter. Lokaleffektiviseringar, omstruktureringar samt uppgraderingar av lokalfunktioner pågår, exempelvis beträffande besöksrum, konferens- samt lunchrum. Lokaleffektivisering av de administrativa lokalerna på plan 3 kommer att genomföras under 2013 vilket kommer att ge en effektivisering av lokalutnyttjande med 10 %.

Bilagor

- Blanketter till stadsledningskontoret